

Cauza 75/24

**Teresa și Silvana Petroni/Office national des pensions pour travailleurs salariés (ONPTS),
Bruxelles**

Obiectul: o cerere pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, formulată de către Tribunal du travail¹ din Bruxelles, camera a unsprezecea, privind valabilitatea și interpretarea articolului 46 alineatul (3) din Regulamentul (CEE) nr. 1408/71 al Consiliului din 14 iunie 1971 privind aplicarea regimurilor de securitate socială în raport cu lucrătorii salariați și cu familiile acestora care se deplasează în cadrul Comunității²

Situația de fapt

Raffaele Petroni, resortisant italian, a lucrat ca miner timp de 27 de ani în Belgia, iar în Italia a fost salariat timp de 7 ani. Începând cu ianuarie 1973, a beneficiat de pensie pentru limită de vârstă care, calculată numai în temeiul legislației belgiene, ar fi trebuit să fie 34358 franci pe an, în timp ce în țara sa de origine, unde acesta se întorsese, beneficia de o pensie de vârstă acordată în temeiul sistemului general de pensii care, după luarea în calcul a tuturor prestațiilor, era de 251420 lire pe an.

La calcularea pensiei belgiene, instituția competentă, în conformitate cu articolul 46 alineatul (1) primul paragraf din Regulamentul nr. 1408/71, a calculat pensia numai pe baza legislației belgiene, ceea ce a dus la cifra sus-menționată. În conformitate cu articolul 46 alineatul (1) paragraful al doilea, s-a calculat din nou pensia, luându-se în considerare, de această dată, perioadele încheiate în ambele țări, reținându-se valoarea cea mai mare, în speță 34358 franci. Cu toate acestea, instituția competentă a aplicat alineatul (3) al articolului 46 din regulamentul, potrivit căruia cumularea celor două pensii trebuie să fie limitată la cea mai mare dintre valorile teoretice ale prestațiilor calculate în conformitate cu alineatul (2) litera (a), și, în consecință, a redus pensia belgiană la 26.427 franci.

Decizia a fost comunicată la 13 februarie 1974. La 20 februarie 1974, văduva lui Raffaele Petroni a introdus acțiunea; după decesul acesteia, fiicele sale au continuat procedura în fața instanței belgiene solicitând recunoașterea faptului că dreptul lui Raffaele Petroni la pensia belgiană există independent de perioadele de asigurare încheiate în Italia, micșorarea pensiei nefiind justificată, precum și că articolul 46 alineatul (3), astfel cum a fost interpretat și aplicat de către instanța belgiană, este contrar articolului 51 din tratat.

Considerând că soluția litigiului depinde de aprecierea valabilității și, după caz, de interpretarea unei dispoziții a dreptului comunitar, Tribunal du travail din Bruxelles, prin hotărârea din 24 februarie 1975, a adresat următoarele întrebări preliminare:

1. „Articolul 46 alineatul (3) din Regulamentul (CEE) nr. 1408/71 al Consiliului este conform cu articolul 51 din Tratatul de la Roma din 25 martie 1957 și trebuie, prin urmare, aplicat de instituțiile competente ale statelor membre?”
2. „În caz afirmativ, trebuie aplicat:

¹ Instanță de soluționare a conflictelor de muncă.

² JO L 149, 5 iulie 1971 p. 18.

- a) în cazul unei pensii acordate unui lucrător migrant în funcție de perioadele de asigurare care nu se suprapun cu nici una dintre perioadele care au servit ca bază de calcul pentru pensia acordată în alte state ale Comunității?
- b) în cazul unei pensii acordate într-un stat membru în funcție de dispozițiile legale speciale ce se aplică anumitor profesii, în timp ce beneficiarul a obținut de la instituțiile competente din alte state ale Comunității o pensie în cadrul sistemului general al lucrătorilor salarizați?”

Motivarea instanței comunitare

Cu privire la prima întrebare și la prima parte a celei de-a doua întrebări

Potrivit articolului 45 din Regulamentul nr. 1408/71, la luarea în considerare a perioadelor de asigurare, instituția competentă a unui stat membru, a cărei legislație condiționează dobândirea, păstrarea sau redobândirea dreptului la prestații de încheierea perioadelor de asigurare sau de reședință, nu ține cont de respectivele perioade de asigurare sau de reședință încheiate în alte state membre decât „în măsura necesară”. Astfel, prin adoptarea Regulamentului nr. 1408/71, Consiliul a intenționat alinierea normelor de aplicare pe care regulamentul le stabilea la cerințele articolului 51 din tratat;

Articolul 46 alineatul (3) este o normă ce reprezintă o limită de cumulare, iar Consiliul, în exercitarea competențelor de care beneficiază în temeiul articolului 51, în ceea ce privește coordonarea sistemelor de securitate socială ale statelor membre, are competența de a stabili, în conformitate cu dispozițiile tratatului, modalitățile de exercitare a drepturilor la prestații sociale de care cei interesați beneficiază în temeiul tratatului.³

În consecință, este incompatibilă cu articolul 51 o limitare a cumulării prestațiilor ce presupune o reducere a drepturilor de care beneficiază deja cei interesați într-un stat membru în temeiul simplei aplicări a legislației naționale.

Soluția instanței comunitare

Articolul 46 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1408/71 al Consiliului este incompatibil cu articolul 51 din tratat în măsura în care impune o limitare a cumulării celor două prestații dobândite în diferite state membre printr-o reducere a valorii unei prestații dobândite doar în temeiul legislației naționale.

³ A se vedea și hotărârea din 28 mai 1974, 191/73, Niemann, Rec. 1974, p. 580.